

MACHAKOS UNIVERSITY COLLEGE

(A Constituent College of Kenyatta University)
University Examinations for 2013/2014

SCHOOL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

DEPARTMENT OF LINGUISTICS AND LANGUAGES
FIRST YEAR FIRST SEMESTER EXAMINATION FOR DEGREE IN

BACHELOR OF EDUCATION (ARTS)

AKS 102: HISTORICAL DEVELOPMENT OF KISWAHILI

Date: 4/8/2014

Time: 8:30 – 10:30 am

MAAGIZO

JIBU SWALI LA KWANZA NA MENGINE MAWILI

1. (a) Bainisha upungufu wa nadharia inayodai Kiswahili ni Kiarabu. (alama 10)
(b) Fafanua asili ya lugha ya Kiswahili kwa kuzingatia mtazamo wa kiisimu. (alama 20)
2. (a) Eleza dhana ya lahaja (alama 2)
(b) Huku ukitoa mifano, eleza aina mbili kuu za lahaja. (alama 4)
(c) Onyesha tofauti za kisiimu ziliopo katika lahaja zifuatazo.
(i) Kimvita
(ii) Kiamu
3. (a) Eleza dhana ya usanifishaji wa lugha. (alama 2)
(b) Toa sababu nne zilizoifanya lahaja ya Kiunguja kuchaguliwa kuwa lahaja ya usanifishaji wa Kiswahili. (alama 8)
(c) Tetea kauli kuwa Kiswahili kinahitaji kusanifishwa upya. (alama 10)
4. Onyesha namna sera ya lugha ilivyotumiwa kukwamiza maendeleo za Kiswahilig nchini Kenya na Uganda kabla ya Uhuru. (alama 20)
5. (a) Fafanua mbinu zozote sita zinatumiwa kuunda istilahi mpya za Kiswahili. (alama 12)
(b) Onyesha matatizo manne yanayokumba uundaji wa istilahi za Kiswahili. (alama 8)
6. Bainisha mchango wa Kiswahili kama lugha ya kitaifa na kimataifa. (alama 20)